

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Megjelenik hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond-
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr., s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilttér“ rovatban
közlendő cikkekért soronként
10 kr. fizetendő.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁBAN:

Sprencz György szerkesztő lakásán.

A lap beltartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyilttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenkint jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

T. vidéki előfizetőink a lap szétküldésében előfordulható rendetlenségek s egyéb kellemetlenségek kiküldése céljából szíveskedjenek jövőre a postai utalványokat egyenesen kiadó-hivatalunkhoz Kézdi-Vásárhelyre címezni.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

Kézdi-Vásárhely és a női ipar.

K.-Vásárhely, 1886. szept. 16.

A hajdankor népei a nőnevelésre igen kevés vagy mondhatni semmi súlyt sem fektettek. Épen azért, mint a műveletlen népeknél maig is áll, igen alárendelt helyzete volt a nőnek.

A kor intő szava megalkotó a nőemancipációt s tért nyitott arra, hogy a nő, lelki és testi erejéhez mérten, a férfiaval egyenlő joggal, munkaerővel folyjon be a család jóllétének előmozdítására, a társadalmi érdekek emelésére.

A civilizatio ez egyik legszebb műve nem is maradt eredménytelenül, mert ma már a nők csakugyan a legszebb versenyt fejtik ki úgy a családi boldogság fokozásában, mint a társadalmi élet emelésében.

Mentől műveltebb, munkásabb valaki, annál több jót várhat tőle mind a család, mind a haza. Nagyon téves állítás az, hogy a művelt nőben nincs meg a munkásság, mert ő csak a szellemieknek él. A valódi művelt nő kétszeres értékkel bír, mert ő a munka becsét és szükségét mindig a hasznos, célszerű- és illővel párosítani képes.

A műveltség thermometruma nem abban áll, hogy valaki milyen cifra öltözkémben jár vagy mily ékes kifejezéseket használ gondolatainak közlésénél, hanem abban, mennyire viseli és végzi ő el családi és társadalmi feladatát s mennyire összhangzó ez úgy a saját, mint a közérdekkel.

Hogy jó nő legyen valaki, nem elég arra csak a munkásság, hanem kell ahhoz még szellemi műveltség is, mely a lelket fogékonytá teszi a szépre,

jóra és nemesre. Lehet valamely nőnek bármily nagy vagyona, fényes társadalmi állása, ha hiányzik benne az erény, el van az veszte mind a családra, mind a társadalomra nézve.

Ne kicsinyeljük tehát a nőnevelést s ne tekintjük ezt a családi életben második kérdésnek. A ki egy nőt kellő lelki műveltséggel, odaadó munkaszeretettel és hivatásához mért szakértelemmel bocsát az életbe, több jót tett úgy az új család, mint a haza érdekében, mint ha leányának ezerekre menő hozományt ad.

A kézdívásárhelyi nők a multban is egész hivatásszerűen állottak férjük, illetőleg családjuk boldogítása szempontjából a küzdőterre. A kereskedőné a kereskedésben, a gyárosné a gyárban és gazdaságban, az iparosné az iparczikék előállításában versenyt munkált férjével, és ezen munkássága eredményéből bővön fedezhette azon házi szükségletek előállítására költségeit, melyeket különben neki kellett volna megkésztetni.

Ma már az ipar, kereskedelem pang, a gyárak kevésbé versenyképesek, és így a nők munkaköre nálunk is a családi élet szükségleteinek előállítására terjed ki. Ez így van falun, mint városon. A folytonosan emelkedő igények nincsenek arányban sem a megfogott ősi birtok évi jövedelmével, sem nőink ez ideig nyert — a rendszer hiányosságán alapuló — ismeretvilágával, képzettségével.

A kor szelleme önként mutatta meg tehát az utat hazánk nagyjainak a nemzeti nőnevelésnél. Ez irányt követve, a közmondás szavai szerint, „mit elvesztünk a réven, megnyerjük a vámon“.

Jól tudjuk azt mindnyájan, hogy a ki az elemi iskolai tanfolyam hat, vagy legalább négy osztályát végezte, korántsem áll sem szellemileg s annál kevésbé gyakorlatilag azon nívoun, melyre, mint nő, egykoron hivatva lesz.

A szülők, ezzel nem törődve, hogy minél hamarabb nagy leánynya avatassák gyermeküket, táncz- vagy varróiskolába adják s pár havi, esetleg pár évi eredménytelen munkásság után, minden szakszerű ismeret, szellemi képzettség s gyakorlati munkakör birása nélkül bocsátják ki az életbe. Az ilyenekből lesz a gögös, mindenkit lenéző, csak a hiu élvezet hajhászó, dologkerülő, rossz családjánya, ki nemcsak saját családját teszi közvetlenül szerencsétlenné, hanem közvetve befoly a nemzetiségi elgyengülésre is.

Az átmeneti korszak e lényeges baján kívántak segíteni nemzetünk nagyjai a szép fejlődésnek indult női ipariskolák

felállításával. Ez iskolák vannak hivatva arra, hogy a zsenge női nemzedéket lelkiileg erőssé, gyakorlatilag női munkakörökben képzetté tegyék.

Saját kötelességét ismerni úgy szegénynek, mint gazdagnak nagyon is szükséges. Nincs tehát különbség ez ismeretek birásánál, mert erre mindenkinek szüksége van. Az elmélet a lélekre, a gyakorlat pedig az életre tartozó ismeretekkel látja el a növendékeket.

A női ipariskola hivatása tehát, hogy a gyakorlati élettel kapcsolatos, az általános társadalmi műveltséghez alapul szolgáló tantárgyak tanítása mellett, bevezesse a leánygyermekket azon munkakörbe, melyre neki a közéletben szüksége leend, esetleg existenciája biztosítására szolgál. Megtanítván őket mindenféle előforduló kézi munkákra a szabátszat, háziipar és gazdasszonyiség terén, szellemi ismeretet nyújt arra, miként kell a szükségést és hasznost a célszerűvel párosítani s célravezetően elvégezni, milyenek legyenek és mit végezzünk honn s mi kötelesség vár reánk a társadalomban.

Ha megváltozott a küzdőter, alkalom és mód van reá adva, hogy az újabb igényeknek megfelelően neveljük gyermekeinket.

Igyekezünk tehát haladni a korról; áldjuk annak nevét, ki városunkban is ily iskola létrehozását keresztülvitte, ki szegény, elhagyott városunk és vidékünk lakóinak leányneveléséről ezáltal gondoskodott.

Városunk hölgyei nincsenek még tisztában ez új intézménnyel s ezért kellő mértékben nem is használják fel.

Kedves kötelességemnek ismerem azért a szülőknek melegen ajánlani, hogy ez új női ipartanodát tanulmányozzák és gyermekeik jövője érdekében ne rettenjenek vissza semmi áldozattól, mert nemzeti nagy költőnk mondá:

„Hagy holtiglan boldog lehess,
Jót magaddal s mással tehess:
Gyűjts érzelmeket szívednek,
Ismeretet lelkednek.“

Honfi.

Monarchiánk hadi készülődése. Mint Bécsből írják, az osztrák-magyar hadügyminiszterium tárgyalásokat kezdett az ottani fegyver-résztulajtnárság igazgatójával egy millió darab ismétlő fegyver szállítása iránt. A fegyverek mintegy 15 millió forintba fognak kerülni, mely összegből az 1887. évi költségvetésbe 2-5 milliót vesznek fel.

A szülőkhez.

A szülőknek legdrágább kincse gyermeke; hisz saját „én“-jének folytatása, saját maga, öröme, reménye, boldogsága, minde, minden

az a kis gyűgyögő, kedves gyermek. Érthető, ha szereti jobban, mint övét, jobban magánál, ha benne találja földi életét minden fáradozásának megérdemelt jutalmát, s ha ezért áldozna boldogságot, kényelmet, gyönyört, hűségöt! „Nincs magasabb dolog, mint a földkerekségén azon töredézet hangoknál, melyekben az emberi lélek először szólal meg a gyermeki akon“; hisz e dallamos hang első szellemi nyilvánulása annak, kiből az anya újból éledni látja viruló ifjúságát, szépségét, kedélyét és értelmét, kiből az apa reméli újra éledni az élet küzdelmeiben sok nehéz próbán átment akarátát, jellemét. Nincs is, nem is lehet az az emberi erő, mely meg nem haladó igyekezet, melylyel a szülő gyermeke fejlesztésére ne igyekezzék hatni. E hatás — a házi nevelés — kezdetét veszi a gyermek legzsengőbb korában; a hogy eszmélni kezd, a hogy a külső behatásokat felfogni, megkülönböztetni képes, megkezdődik a gyermek nagy munkája: megszerezni azt a tömérdek ismeretet, melyet az életfeladat majdan az emberről feltételez. A szülői ház nemcsak nevel, de tanít is.

Nevel öntudatosan, mikor az élet szokásait bevési a szülői bánásmód a gyermek természetébe, öntudatlanul s akaratlanul, mikor a gyermek megfigyeli a szülők s felnőttek szokásait; azért: neveltetik s nevelődik. Ez a szülői ház legfontosabb feladata: helyes irányba terelni a gyermek szokásait, mert a szokás: a természet, s ez: az egyén. Tanít is a szülői ház, mert a gyermek nemcsak a szokásokra, de a tárgyakra irányuló legbővebb tapasztalatait itt szerzi. E tanítás azonban nem jogosabban a szülők, mint a tárgyak, az anyagi világ érdeme, mert a szülők fáradsága nélkül eszközöltetik s a valódi munkásság a gyermeké. Az ember a társadalomban él s csak itt élhet. Csak része ennek, s mai korban az egyén csak a társadalomban független; mint egyes, ezer erős szállal van lenyűgözve a köznek; ezért nem saját magáé, hanem a társadalomé. S mikor a szülő a gyermekért áldoz, visszafizeti a társadalom által nyertelönnyöket azáltal, hogy részére egy munkás, bevaló tagot igyekszik alakítani. De a társadalom nem hagyja a gyermeket egészen a szülői befolyás alatt; jogát az egyén értéke iránt érvényesíti az által, hogy fejlődésére behat; s teszi ezt első sorban az emberre ható legelső közintézmény: az iskola által. De azért csak oly kedves, csak oly szeretett marad a gyermek a szülő előtt; hisz a társadalomban mégis legközelebb állanak egymáshoz, s ha joga lesz a gyermekhez az életnek, ha az felnő: a szülők joga van hozzá mindig. Természetes, hogy a gyermek első közéleti szereplését érdeklő a szülő, s az intézményt, mely azt eszközli, folytonos éber figyelemben részesíti.

(Folytatjuk.)

Hugor.

Az erdélyi ág. hitv. evang. gyámintézet kérő szövege a hit- és fajrokonokhoz.

(Vége.)

De sok dolog a folyton változó idővel nem avult el s nem változott meg. Nem a régi szegénység és nyomorúság. Az elkobzott

határ még nem nagyobbodott, a földesur ma is kárörömmel élvezi a dézmát és a közjövődélem zsiros falatait, a kamara és a zseb most is üres. És a teher, melyet a haladó idő vállunkra rakott, 20-szoros. Brassó város, a szász földesur helyébe a magyar nemzetiségi mozgalomak ébredésével támadt amannál hatalmasabb mostoha apa, a brassói al- és a szebeni főconsistorium, szóval az erdélyi szász egyházkerület, mely látva, hogy a magyar tenger egyre nagyobb hullámokat vet s őt is közel elnyeléssel fenyegeti, kétszeres dühvel érezte hatalmát és zsarnokságát azon 30,000 magyarsággal, melyet keze közé, kerülete alá dobott a vak sors. Az én apám ostorokkal ostorozott titeket, én pedig skorpiókkal ostorozlak titeket. Azokat, kikkel az atyafiság szeretet melegtét kellett volna éreztetnie, megtagadta; megtagadta tőlük édesanyai nyelvük használatát; megtagadta a gyámolítást; a papokat, gyülekezeteket páriákkal tekinté; onnan, a hol méltán megkövetelhetők volna a képviseltetés, a brassói consistorium és esperességi, házassági törvényszékből, kizárta; vizsályt szított örökre pap és gyülekezet között; fenyegetésekkel riasztotta el azokat, kik igazságot és szabadságot kívántak; míg nem az igazságtalanság mértéke betelt, s a zászlót, melyet 1878-ban Molnár Viktor hosszufalusi lelkész és társai a szászokkal való 4 évi ádáz, de — fájdalom — eredményeiben sikertelen küzdelem után bevontak, a szabadságot lelkesülni kész egyházi és világi férfiak 1886. elején újra kibontva, ma a szászoktól való elszakadás, külön magyar esperesség, a tisztai ág. ev. kerülethez való csatlakozás bevezetett dolog.

A szabadságnak szent harczát megkezdettük. Igen. De már a kezdet szomorúan győzött meg arról, hogy mi e harcot folytatni győzelmesen befejezni a magunk erejéből képesek nem vagyunk. Sok rom, sok inség és nyomorúság maradt iránk az elhagyatottság idejéből, melyet el kell takaritanunk, el kell enyésztetnünk, hogy magyar hazánk és ev. egyházunknak állandó oltárt biztosíthassunk, melyen a hazaszeretet és vallásosság olthatatlan lánggal égjen mindörökké.

Templomaink romban, egy része felépítetlenül. A gyülekezetek közül jóformán egyik sem rendelkezik a fentartására szükséges erővel. Egy s más egyházban az ur szolgájának hajléka dűledezik. Egy mindenkiből kifosztott s magára hagyott nép honnan tudja mindezekre a szükségest előteremteni? És honnan várhatunk mindezek mellett lelkes vezéreket, harcosokat, kik a nép ügyét magukéva teszik és nem sajnálva nyugalmat, fáradságot, áldozatot, az eszmét megtestesítik, mikor minden lelki fogékonyság mellett is alig akad e nép kebeléből egy-egy, ki képes volna a tudományos pályák anyagi nehézségeivel megküzdeni?

Ezek a mi kétségeink a megkezdett harcz alatt. Ezen nyomorúságos állapotokon kívánunk segíteni, midőn az 1885. évben egy erdélyi ev. magyar gyámolító intézetet alapítottunk, melynek célja a szegény egyházak és szegény tanulók segélyezése. A szeretet istene velünk volt. Mint hangyaboly, csoportosultunk a szép cél köré. Sikerkült 316 taggal 12 fiókintézetet alapítanunk, melyek 1885-ben 1279 frt 36 kr aláírt összeget gyűjtöttek.

De midőn ezen gyámolító intézetet alapítottuk, magunknál sokkal több bizalmat helyeztünk magyar hazánk azon hű fiaira és leányaiba, kik küzdelemüket várakozással teljesen szemlélik, kik minden szépért és jóért lelkesülnek, kik az elesetteket gyámolítani, a szomorkodókat megvigasztalni, házáért, Istenért áldozni tudnak és akarnak.

Láttuk a hazaszeretetet, mely a bukovinai csángónépet betelepíté, láttuk és lelkesültünk szent tüzeinél. Bámultuk az áldozatkészséget, melylyel nemzetünk színe-jáva felekezeti különbség nélkül sietett hajlékot építeni a hajléktalanoknak, templomot, iskolát, papot, tanítót adni az akol és vezér nélküli nyájnak. Midőn mindezeket láttuk és bámultuk, felébredt bennünk is, hazánk végozlopainál annyi baj s vesztély közt élő csángó népben, a bizalom, hogy nyomorúságainkban talán mi sem leszünk elhagyatva azoktól, kik nekünk vérünkkel való vér és

húsból való hús; nekünk is jut azon magasztos honszeretből annyi, hogy a haza határain belül megmaradhatunk s küzdelmeink között el nem veszünk; jut az áldozatkészségből legalább annyi, hogy régi sebeinket leszen mivel bekötözünk, leszen, mivel megerősíthessük magyar esperességünket, édes hazánk és ev. egyházunk ezen védő bástyáját.

E bizodalomban mi megnyugsunk. E bizodalomban, hazánk s egyházunk nagyjai és kicsinyei, megtáborodunk ne hagyjátok! Mig segítséget küldtök, égre emelt karokkal kérjük mindnyájunknak szerető édes atyját: Isten! áldd meg a magyart jó kedvvel, bölcséggel! Nyujts feléje védő kart, ha küzd ellenséggel! Balsors a kit régen tép, hozz rá vig esztendő! Megbűnhődte már e nép a multat s jövendő! (*)

Brassóban, az erdélyi ág. h. evang. magyar gyámintézet állandó bizottságának üléséből.

Mihályi Károly s. k.
apáczai evang. lelkész,
mint elnök.

Moór Gyula,
brassói ág. h. ev. magyar lelkész,
mint jegyző.

A kereskedői képesítés.

(Vége.)

A hiányos szakképzés, a nagyobbára korlátolt látkör s ennek következtében fellépő töke-szegénység az, melyek a magyar kereskedelem vállalkozási szellemét elsatnyítják; ezek okai annak, hogy Magyarország a világkereskedelemben — noha előnyös földrajzi fekvésénél fogva erre hivatva volna — részt nem vehet; ezek okai annak, hogy a magyar kereskedelmi politika csakis az osztrák által vert nyomokon, csakis ennek árnyékában haladhat vontatott léptekkel előre.

A magyar kereskedelmi osztály — kevés kivétellel — hagyomány szerint ragaszkodik az elődeinél látottakhoz, épen úgy, mint azon földmivelő, ki az apja által használt fa-ekét nem akarja a célszerűbb, kiadóbb vassal felcserélni. A vagyontalan kereskedő szegénységének tudatában, a vagyonos pedig önelégültségében mitsem tesznek a nemzeti kereskedelem fejlesztésére, s elhanyagolják saját gyermekeik és a jövő nemzedék szakképzését is.

Anglia, Németország, Belgium, sőt a kis Svájc kereskedői is keresik, kutatják a helyet, hol kereskedelmüknek lábat vethessenek; gyarmatokat alapítanak, hogy terjeszkedhessenek s fejlesszék a nemzeti kereskedelmet; csak mi vagyunk megelégedve az egyik napról a másikra való éléssel, a nélkül, hogy a helyi adás-vételén túl magasabb eszmékért, kereskedelmünknek a mai haladó kor szellemében való terjeszkedése és emeléséért lelkesednénk.

Ez önző közöny kulforrása — tisztelet a kivételeknek — a hiányos vagy épen nem létező magasabb kereskedelmi szakképzés.

Kevesen vannak, kik magukat kereskedőknek vallják, mert a lakosság 1:19%-a oly csekély szám az összes lakosság számarányával szemben, mely nem felel meg hazánk közgazdasági viszonyainak. Kevesen pedig azért, mert fejletlen és szakképzettség hiányában tengődő kereskedelmünk nem ad megfelelő állást azoknak, kik életpályát a létfenntartási cél szem előtt tartásával ambícióból is választanak. Nincs megkereskedőink tulnyomó részénél azon qualificatio, melyet az ambitio az életpálya választásánál feltételez.

* * *

A magyar kereskedelem multját a nemzet küzdelmes éveiben fölvert porfátyol fedi. Jelene tarthatatlan, mert a mult, a nemzet létérti küzdelme, a közgazdasági célok szem előtt tartását és az egyes osztályok szilárd alapjának megvetését lehetetlenné tette; de előttünk van a jövő és a jövő nemzedék kereskedelmének, mint a mai haladó kor

*) Netaláni kegyes adományok — melyek hírlapi-lag nyugtáztatni fognak — e czím alatt küldendők: „Az erdélyi ág. h. evang. magyar gyámintézetnek, Brassó.”

egyik leghatalmasabb tényezőjének fejlesztése s alapjának megvetése. Ezzel tartozunk a nemzetnek, magunknak és a jövő nemzedéknek.

Sűrgetjük a kereskedelmi szakoktatás rendszeresítését, s ha az iparos-tanoncoknak a szakmunkájukhoz tartozó testi ügyesség fejlesztését helyeseljük, kívánjuk, hogy a kereskedő-tanoncok — kiknek szellemi, nem pedig testi ügyességre van szükségük — az iparos-tanoncoktól külön választva, ne az ipartörvény, hanem külön kereskedelmi törvény szerint taníttassanak és képeztes-senek.

Kereskedő-tanoncoktól előkészültséget és szakképzettséget kívánván, fejlesszük kereskedelmünket, emeljük tekintélyét Anglia s Németország példájára s kérjük a kereskedelmi törvényekben a cégekre vonatkozó szakaszoknak oly irányu kibővítését, hogy kereskedő, vagyis bejegyzett cég csakis a kellő előkészültséget felmutató egyén által vezetett üzlet lehet; kérjük ezt annál is inkább, mert a kereskedelmi szakoktatás mellett kereskedelmünknek, viszonyainak megfelelőleg egyedül az adhat lendületet, ha a szorosan vett kereskedő a szatócstól megkülönböztetjük; ha a szatócstól a kereskedelmi cégjegyzésből kizárva, őt a külföldi hitel élvezetében lehetetlenítjük s ezzel a kereskedői fizetésektől mentesítjük és csődök mennyiségét a minimumra redukáljuk. Emeljük a művelt és szakképzett kereskedők tekintélyét s az e pályára lépők ambícióját úgy itthon, mint a külföld előtt. Mert ha a mai napság úgy erkölcsileg, mint anyagilag kevésbé becsült cégbejegyzési intézményt ismét a régi nimbuszal körítettük, a külföld fogja tudni becsülni a művelt kereskedő által feltékenyen őrzött céget, a kereskedő kincsét, a becsületet, s el lesz utja vágva a most annyira elharapódzott csaló bukások és csődök száz meg százának.

Nem közvetlen kereskedelmi qualificatiót javaslunk, hanem alapos készültséget teremtő rendszeres kereskedelmi szakoktatást, mert ennek nyomában a nemzetgazdaság nagy tényezője, a művelt és a kereskedelmet átértő s ezért lelkesülő kereskedői osztály jár. Legyen a kontár hálaló, kufár, szatócs vagy bármi néven nevezendő üzér; de az e pályára készült és magát kiképzett kereskedő legyen büszke arra, hogy mint kereskedő és a nemzet egyszerű napszámosa, társadalmi osztályaink egyikének leghasznosabb és legtevékenyebb tagja

Ugyanezért a kereskedői képesítést progressiv fejlesztő kereskedelmi szakoktatás és az ennek nyomában járó eredmény, a hazai kereskedelem emelése tekintetében szükségesnek látjuk:

hogy a kereskedelmi szakoktatás az 1884. évi XVII. törvényczikkéből kiemelve, az ipartörvénytől függetlenül rendeztessék;

hogy az 1875. évi XXXVII. törvényczikknek a segédszemélyzetre vonatkozó szakaszai különösen azzal bővítettessenek ki, hogy kereskedő-tanoncok csak oly, legalább 14 életévet betöltött ifjak vehetők fel, kik a polgári, gymnasium vagy reáliskola négy alsó osztályát járták; segédde pedig csak azok minősíthetők, kik mint tanoncok — az ipartörvényben helyesen szervezett — 3 éves tanfolyamu kereskedői tanoncz-iskolát sikerrel végeztek, avagy a 3 éves tanfolyamu közép-kereskedelmi iskolát végezve, egy évig mint kereskedő-gyakornokok voltak egy üzletben alkalmazva.

Végül kívánatosnak, de sőt a külföld rossz világításával szemben, a magyarországi kereskedői hitel fellendítése tekintetében elodázhatatlan intézkedésnek hisszük:

hogy az 1875. évi XXXVII. törvényczikknek a kereskedelmi cégjegyzés- és cégekre vonatkozó szakaszai azzal toldassanak meg:

1. hogy cégbejegyzést csak azon kereskedő vagy üzlettulajdonos kérhet, ki a fent részletezett kereskedelmi szakiskolázás után kereskedő-segédde minősítettett;

2. vagy ha egy nem segéd kíván kereskedői üzletet nyitni, a cégbejegyzés csak azon esetben legyen elrendelhető, ha az üzleti könyvek vezetésére és a cégnek per procura jegyzésére egy kereskedő-segédi képesítéssel bíró cégvezető nevezetik meg.

Ez intézkedéseknek viszonyainkhoz mérten való keresztülvitele vetheti meg alapját hazánkban a nemzeti kereskedelemnek s csak ily s ezekhez hasonló intézkedéssel fogjuk elérni azt, mit Smith Ádám angol közgazdasági író annyiszor hansúlyozott, hogy: » . . . egy nemzetet a munka és a karakósság mellett még az eszélyesség s önművelés tehetik nagygyá. «

Zachár Gyula.

Fővárosi levél.

Budapest, 1886. szept. hó 18.

A csontváz ember fekete köpenyeggel a fővárosba érkezett. Nem a rendőrség bejelentő-ívére írta fel nevét, hanem a kórház naplókönyvébe. Származása a forró Ázsia Indiája, keresztneve: Kolera.

S a főváros lakosságában nem ok nélkül való megdöbbenést keltett a gyűlölt vendég.

A municipium minden óvintézkedést megtesz a járványos betegség meggátolása végett. A betegeket az e célra berendezett barakkházba szállítják. Sajnos, már több áldozatot kell konstatálnunk. Az első haláleset 7-én történt. Szlavik Antonia hirtelen elhalt napszámosnő holttestében találták meg az ázsiai kolera bacillussal. 12-én két betegedés, 13-án 10 és 14-én szintén 10 betegedés történt. Az összes betegek közül elhalt 13.

A fővárosi utcák sarkain mindenütt nagy plakátok hirdetik az ellenség megérkezését. A municipium és rendőrség tisztaságra és mértékletességre intik a lakosságot.

Egész csoportok verődnek össze a hosszú nyelvű hirdetmények előtt, hogy olvassák a főváros legújabb eseményét.

S a közönség a kolera-halálról kiadott hivatalos hirdetmények fölött jökdvüen élceez. S valóban ez a legjobb orvosság a kolera ellen.

A jó humor!

Tisztaságra inti a polgármester a lakosságot, mire Bukovay Absentius azt ajánlja Koroghy Bendő bölcsészbarátjának, hogy most már ideje ám, hogy tiszta gallért vegyen!

Tele van a város levegője karbolszággal. A merre az ember csak megy, mindenütt petri-porral szórják be a csatornanyílások körületét.

A kolera ellen valló orvosságok élnek ám most igaz világukat. Az utolsó grajler is hirdeti, hogy az ujonnan föltalált orvosság a legbiztosabb a kolera ellen.

A „föltalálók” erőlködése fölötti mosolygás a látható csüggedést is eloszlatja.

A jász-kun huszárok szerdán reggel trombitaharsogás között vonultak be a fővárosba, hogy elfoglalják a részükre épült lovaskaszárnját. A vendégeket a város ünneplés fogadtatásban részesítette, mert az ezred nagy része a főváros fiaiból áll. Föllobogozott utcákon keresztül vonultak be a szép új laktanyába s itt gazdag lakoma várta egy a tisztikart, mint a legénységet.

Színházainkban élénk élet uralkodik. Az operában egymást érik a vendégszereplések. A nemzeti színház tegnap vonult be újja varázslott templomába, mely most már teljesen megfelel a művész-niveaunak is. „Petneházy-” Csiky alkalmi darabját adták a legfényesebb kiállításban a közönség élénk tetszése mellett.

A népszínház tegnap ünnepelte meg 25-ik évfordulóját annak a napnak, mikor Budán a népszínházat megnyitották. A budai színházban rendezték a jubileumos előadást nagy közönség jelenlétében.

A közönség demonstrálni akarta a latin közmondást, hogy: „Változnak az idők és az emberek is!”

A bulgáriai események.

Bécs, szept. 15. A császári hatalmak [még nem állapodtak meg abban, hogy kit küldjenek a bolgár trónra; abban azonban meg egyeztek, hogy mind a hárman ugyanazon jelöltet támogatják s arra törekcsenek, hogy a fejedelemség békéje meg ne zavartassék.

Szofia, szept. 15. A szobranje-tagok mult éjszakai tanácskozásán a kormány kifejezte

kívánságát, hogy az eddigi szokáshoz képest a csárhoz üdvözlő távirat küldessék. Hat órai heves vita után a kormány kívánsága teljesedésbe ment. A távirat politikailag jelentéktelen tartalmu lesz. A bolgár kormány hitelesen értesült, hogy Ausztria-Magyarország semmi feltétel mellett sem egyezik bele, hogy Oroszország Bulgáriát okkupálja.

Bukarest, szept. 15. A Telegraful jelenti, hogy Bulgáriában ismét komoly események vannak készülöben. Azt hiszik, hogy a regenség bukása nemsokára bekövetkezik. Egy bolgár küldöttnek hosszabb beszélgetése volt Bratiano miniszterelnökkel a Románia, Szerbia és Bulgária közt kötendő szövetség tárgyában. Az orosz képviselő részéről hivatalosan kijelentik, hogy Oroszország jelöltje Bulgária trónjára az oldenburgi herceg.

TANÜGY.

Meghívás. A „Háromszékmegyei Tanítótestület” központi választmánya folyó évi szeptember 25-én d. e. 9 órakor Maksán rendező gyűlést tart, melyre a tagok tisztelettel meghívhatnak.

Tárgyak: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. Jegyzőkönyv-felolvasás és hitelesítés. 3. Elnöki bejelentések. 4. A tanfelügyelő ur 733. szám alatti rendelete folytán a gyűlésről elmaradt vagy tagsági díjjal hátrálékban levő tanítóknak a tanfelügyelő urhoz beküldött igazolásaikra adandó véleményes jelentés. 5. „A tanító teendője a tanulók vallás-erkölcsi ügyeinek felélesztése és fejlesztése érdekében” című kérdésszerű előadás. Kiss Lajos. 6. A méhészeti egyesület szervezése ügyében teendő javaslat; előadó: Kiss Lajos. 7. „Minő okok folynak be a nagymérvű gyermekhalandóságra Háromszékmegyében, s annak csökkentésére mit tehet a tanító?” című kérdés tárgyalása. 8. Tervezet a pénztárkezelés és költségvetés ügyében; bizottsági jelentés Kádár Lajos, Csutak Lajos, Kovács Dénes és Vántsa György által. 9. A tanítói könyvtár ügye Bodola Sándor magánlevele nyomán. 10. A közgyűlések tárgysorozatának megállapítása. 11. Indítványok.

K.-Vásárhelyen, 1886. szept. 16.

M. Székely János, **Gyöngyösi István,**
elnök. titkár.

Tanügyi miseriák.

IV.

Tekintetes közigazgatási bizottság!

Folyó évi április hó 12-ről 256. sz. a. kelt, de kezemhez 1886. április hó 24-én este 6 órakor érkezett s minden indokot nélkülöző határozatukkal nem vagyok megelégedve. Azért is idei 60. sz. a) 25/II. 1886., 60. sz. b) 22/II. 1886. és 97. sz. 27/IV. 1886-beli ügydarabjaimat, mint jelen felebbezésem tényálladékat, azon tiszteletteljes kérelemmel felletem ide, miszerint méltóztassék ezeket a nagyméltósági vallás- és közoktatási m. kir. miniszter urhoz mielőbb felterjeszteni.

Pütkércen, 1886. április hó 27-én.

Fejér Gyula,
ev. lelkész s gondnoksági tag.

V.

Nagymélt. vall. és közokt. miniszter ur! Kegyetlen uram!

A brassómegyei t. közigazgatási bizottság 1886. évi április hó 12-én tartott üléséből kifolyólag idei 256. sz. alatt (mely irat ez év április hó 24-én este jött kezemhez) nem adott helyet a pütkérczi gondnoksági elnökség ellen emelt s tényeken alapuló panaszainknak és a fegyelmi vizsgálatot nem rendelte el.

Ez okból nagyméltóságod előtt ezúttal felebbezésemet mély tisztelettel bejelentem és az 1886-ik évi február hó 25-én 60. a) b) számok alatt beterjesztett fegyelmi vizsgálati kéresemre a tüzetesen kifejtett és tényeken alapult 8 pont alatt egész terjedelmében szó szerinti tartalommal ma is fenntartom s a tek. közigazgatási bizottság minden indokot nélkülöző határozata ellen felebbezek, mely alázattal kérvén Nagyméltóságodat: méltóztassék a fegyelmi vizsgálatot elrendeltetni, vagy pedig a gondnokság teljes megújítását s még 3 tag kinevezését kegyelmesen kieszköztetni.

A tek. közigazgatási bizottság az említett 60. sz. a) beadványomat csak a tanügyi referens Koós Ferencz ur ferde, csonka módon közlése alapján ismeri, s így mit se csodálkozom azon, hogy indokolt fegyelmi vizsgálati kéresemnek helyet nem adott, még kevésbé azon, hogy a tek. közigazgatási bizottság a kérvényben idézett iskolai törvények pontozatait a határozathozatalkor teljesen mellőzte és merőben tekintetlen kívül hagyta.

Ez alkalommal nagyméltóságodnak csak egy magas rendeletére hivatkozom, mely a többiek közt szóról szóra ezt mondja: „Vallás- és közoktatási m. kir. miniszter 19.401. sz. 1885. Nagyságos Koós Ferencz kir. tanácsos urnak, Brassómegye tanfelügyelőjének. Felhívom azonban nagyságodat, hogy a pütkérczi állami iskola működését szigorú figyelemmel kísérje, a mennyiben hiányokat vesz észre, annak orvoslása iránt haladéktalanul intézkedjék és eljárásáról tegyen jelentést. Budapest, 1885. évi június hó 9. é. A miniszter meghagyásából Gönczy Pál s. k. miniszteri tanácsos.”

Ezen magas rendelet mikénti teljesítésére csupán azt jegyzem meg, hogy ennek kézhez vétele után Koós Ferencz ur mit se tett; hogy az 1885. évi június hó 15-ke óta és előtt itt létező tanügyi miseriákat egyáltalában beszüntetni nem igyekezett; sőt 1885. június 15-ike óta maig a 60. sz. 25/II. 1886-beli fegyelmi vizsgálati kéresemnek tényekkel bebizonyított 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. s. pontját maiglan még semmi részben nem orvosolta, de sőt újabb mulasztásokkal tetézte. Minek bizonyossága legújabbban a 9 hónapi iskolai szorgalomidőnek 8 hónapra történt redukálása, a gondnokságban s az iskolai életben a pangás, a téngelet.

Ennélfogva mély tisztelettel esedezem említett kérvényemnek a törvények értelmében elbírálásért, a tanügyi mulasztások beszüntetéséért, a pütkérczi iskolai gondnokság elnöksége ellen a fegyelmi vizsgálat megjejtéséért, vagy annak gyökeres megújításáért s 8 tagra való kiegészítéséért.

E czélból mély tisztelettel ide zárom a 60. sz. a) 25/2. 1886. és 60. sz. b) 22/2. 1886-beli ügydarabokat.

Ki ezek után mély tisztelettel vagyok Nagyméltóságodnak, Kegyetlen urnamnak Pütkérczen, 1886. április hó 27-én legalázatosabb szolgálja:

Fejér Gyula,
ág. ev. lelkész.

Különlélek.

— Csikvárdoltalvi m. kir. postamesterré Szász Károlyné urasszony neveztetett ki.

— Tüz. Mult csütörtökön este 9 órakor tűz ütött ki Kézdi-Vásárhelyt. Cs. D. urnak az oroszfalvi-uton lévő istállója gyuladt ki. Valódi csodának mondható, hogy a dühöngő szél mellett és süriségben, hol egyik fa-épület a másikat éri, nagyobb veszély nem lett belőle. Alig borult lángba a közelben lévő istállók fedele, heves zápor támadt, mely a szomszéd épületeket megáztatva, gátolta a tűz terjedését. Az esővel a szél ereje is alább hagyott s így sikerült a tüzet lokalizálni. Ha a tűz egy órával előbb üt ki, vagy az eső hullni nem kezd, egész városrész elpusztulhatott volna. Kárt szenvedtek: Jancsó Sámuelné, Csizsár Dénes, Csizsár Pálné, Szabó Gyula, özv. Fülöp Sámuelné.

— A sepsiszentgyörgyi jótékony nőegylet fányesen sikerült tánczestélyt rendezett csütörtökön az ott időző honvéd-tisztikar tiszteletére. Az estélyen testületileg jelent meg a tisztikar, melyhez Révay Lajos ev. ref. lelkész intézett szép üdvözlő beszédet. Mint halljuk, a mulatság éjjel utánig tartott.

— A kolera. Budapest, kedden 6, szerdán 1 ember esett áldozatul a kolerának. E hó 15-ig összesen 13 kolera-haláleset fordult elő. A szükséges óvintézkedések megtétek. Budán szintén fellépett a kolera; ott most a himlő is nagy mértékben szedi áldozatait.

— Merénylet egy miniszterelnök ellen. Mint értesültünk, Bratiano román miniszterelnökre csütörtökön ráltek, Bratiano helyett azonban egy vele volt képviselőt talált a golyó. A merénylőt elfogták.

— Ipartestületek országos értekezlete. Az országos iparegyesület ipartestületi szakosztályának választmánya hétfőn Ráth Károly elnöklete alatt tartott ülésén meghatározta, hogy október hó 24-én Budapestre országos ipartestületi értekezletet hív egybe. Az országos értekezlet tárgyalásainak alapjául a következő fontosabb kérdések szolgálnak: 1. Az ipartörvény hiányai (hetivásárok, a szegődítés és szabadtás rendezése, a képesi-

téshez kötött iparágak kiterjesztése, a segélypénztárak létesítése, a testületek létesítése ellen tornyosuló akadályok elhárítása, a munkaviszony egyöntetű szabályozása.) 2. A hadfelszerelési ügy tekintettel a a kisiparosokra. 3. A szövetségi ügy gyakorlati felkarolása. 4. Az iparosok országos segély- és nyugdíjintézetének létesítése. 5. Esetleg a III. országos iparosgyűlés egybe-hívása. Ez ülésre az összes hazai ipartestületek meghívhatnak. Oly városokból, melyekben testületek még nem alakultak, a szakegyletek, ipartársulatok és esetleg egyesek fognak megbízatni. Az értekezlet előkészítésének szellemi vezetésére az iparegyesületet s a rendezésre az iparoskört kérték fel.

Az „Ország-Világ” 37-ik (szept. 11-iki) száma Budapest legközelebből lefolyt ünnepségekről kezd igen érdekes képet közölni. Linek Lajostól három eredeti rajz tünteti föl a Ferencz József lovaskaszárnya záróköteleit s valamennyi rajz központja Ó felsége, a király. Ugyancsak Linektől egy nagyobb szabásu rajz, mely Rákosi Jenő „Budavár megvétele” című népszínművének utolsó jelenetét tünteti föl. A többi képek Bulgáriából valók, s az államesinyben részt vett főbb emberek arcképeit is megtaláljuk, ugy Klement metropolita, Zankov, Karavelov, Grucev őrnagy és Benderev kapitány arcképeit. (A két utóbbit, mely még egyetlen képes lapban sem jelent meg, Strausz Adolf, az „Egyetértés” szófiai tudósítója küldötte az „Ország-Világ”-nak.) Közlemények dolgában is gazdag a most megjelent szám. „Post festa” címmel szatirikus cikket ír Május a budapesti ünnepek hiányosságáról. E számban kezdődik meg Turgenyev híres regénye: „Bazaroff”, melyet magyarban még nem olvashatott a közönség. Bródy Sándor „Színészvár” cz. regényének folytatását hozza. Ezenkívül Porzolt Kálmántól fűrdői történet (Tusnádról illusztrációkkal), Fülöp Árontól költemény, Simienskitől beszély, Kavosi Bélától „Magyar színművek bécsi színpadok”, Székely Husztártól hetitárcza stb. s a rovatok. Előfizetési feltételek: január — deczemberre 10 frt, január — júniusra 5 frt, július — deczemberre 2 frt 50 kr, júl. — deczemberre 5 frt. „Egyetértés”-sel együtt: egész évre 28 frt, félévre 14 frt, negyedévre 7 frt, egy hóra 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők, Kecskeméti-utca 6 szám.

KÖZGAZDASÁG.

Felhívás gazdaközönségünk-hez.

Gazdasági egyesületünk jövő október hó 25-én Csik-Szeredában eke- és szántás-versenyt rendezvén, a versenyek programját alább egész terjedelmében közöljük.

A versenyre azon felhívás mellett figyelmeztetjük egyesületünk tagjait s megyénk minden értelmes gazdáját, hogy azon minél nagyobb számban megjelenjen a versenyben részt venni szíveskedjenek.

A verseny nyilvános levén, az azon való részvétel vagy megjelenés semmi nemü díjfértéssel nem jár.

Az egyesület elnöksége.

A csikmegyei gazdasági egyesület által 1886. október hó 25-én Csik-Szeredában rendezendő eke- és szántás-verseny programja:

1. A verseny csak fogatos ekékre terjed.

2. Célja a fogatos ekeversenynek a versenyző ekéket szakemberekből összeállított bíráló-bizottság által szerkezet, munkaképesség és ár tekintetében — a csikmegyei gazdasági viszonyok figyelembevételével — megbíráltatni és a viszonylagosan legjobb rendszereket díjak odaítélése által kitüntetve, azok elterjedését a gazdaközönség körében előmozdítani.

3. A verseny két csoportra oszlik: I. ekeversenyre, II. szántás-versenyre.

4. Az ekeversenyben részt vehet minden hazai gyáros, elárusító ügynök vagy iparos az általa gyártott, árult vagy készített következő ekékkel:

a) bármily szerkezetű kerülő vasekével;
b) bármily szerkezetű váltó vasekével;
c) kettős ekékkel;
d) hármas ekékkel.

5. Más gazdasági eszközök és gépek bemutatásra és bírálatra szintén elfogadtatnak ugyan s kedvező bírálat esetén dícső oklevéllel tüntetnek ki, de nem díjaztatnak. Azért ezúttal azon kérték intézi gazdasági egyesületünk a hazai gépgyárosokhoz, iparosokhoz és elárusító ügynökökhöz, hogy a kis- és középbirtokosság igényeit kielégítő gépekből és eszközökből, milyenek: ekék, boronák, hengerek, lókapák, töltőgetők, vetőgépek, törökbuza-morzsolók, szecskavágók, répavágók és egyéb itt nem nevezettekből is szíveskedjenek mutatványokat beküldeni, hogy megyénk gazdaközönségének a közvetlen szemléletből szerzett meggyőződés alapján a vétel megkönnyítése lehetővé tétessék.

6. A versenyezni ohajtók vagy bemutatók tartoznak szándékukat folyó évi október hó 15-ig a gazdasági egyesület titkárához írásban bejelenteni.

7. A bejelentésbe foglalandó, hogy minő ekékkel szándékozik versenyezni vagy minő eszközöket bemutatni a versenyző. Megjelölendő az is, hogy hány fogatra lesz szüksége. Fogatokul csak ökrös fogatok fognak használtatni.

8. A szántás-versenyben részt vehet minden csikmegyei gazda vagy annak cselédje saját vagy gazdája fogatával és ekéjével (faekével is).

9. A szántás-versenyen külön bírálóbizottság működik.

10. Díjak:

a) a legjobb kerülő egyes eke díja:

első díj: 5 drb arany;

2-ik „ 2 „ „

3-ik „ 1 „ „

b) a legjobb váltó-eke díja:

első díj: 5 drb arany;

2-ik „ 2 „ „

3-ik „ 1 „ „

c) a legczélszerűbben szerkesztett kettős eke díja: 3 darab arany;

d) a legkevesebb vonó-erőt igénylő hármas eke díja: 3 darab arany;

e) a legkevesebb vonó-erővel járó közönséges kerülő eke után a legtisztább szántást felmutató csikmegyei gazdának vagy cselédjének:

első díj: 10 frt;

2-ik „ 5 „

3-ik „ 3 „

f) a legkevesebb vonóerővel járó közöns. váltó-eke után a legtisztább szántást felmutató csikmegyei gazdának vagy cselédjének:

első díj: 10 frt;

2-ik „ 5 „

3-ik „ 3 „

11. A díjak mellett — a díj kitüntetésével — dícső oklevelek is állittatnak ki.

12. A versenyek egy napon tartatnak, s a kitűzött napon (október 25-én) reggel 9 órakor kezdődnek, miért a versenyezni ohajtóknak ez órában okvetetlen jelen kell lenniök.

13. A távolról érkező és előre beküldött gépek és eszközök a gazdasági iskolánál fedett szin alatt fognak elhelyeztetni s onnan csak a verseny napja reggelén vitetnek a verseny színhelyére.

14. Az ekeverseny-nél szükséges számu fogatokról a gazdasági egyesület gondoskodik.

15. A versenytéren a szántásra kijelölt területek fele az ekeszervezetek megbírálására és az erőméréssel való kísérletekre fordittatik. A tér másik fele egyfolytában lesz leszántandó és a szántás minőségének megítélésére szolgál.

16. A szántás-versenyben résztvevő csikmegyei gazdák és gazdasági cselédek részére a versenytéren külön-külön tér jelöltetik ki.

17. Az ekeverseny-nél is minden versenyző ekére külön-külön egyenlő terület méretik és hasítottatik ki oly formán, hogy a kettős ekék részére háromszor akkora leszántandó terület jusson.

18. A versenyző ekéknél bírálat alá kerül:

a) az eke szerkezete;

b) a szántáshoz szükséges vonó-erő és ebből folyólag a munka-eredmény;

c) a végzett munka minősége.

19. A gazdák és cselédek versenyén az eke általános bírálat mellett főképen a munkában való ügyesség és a végzett munka minősége jó elbírálás alá.

20. A bírálatoknál az értékszámrendszer alapján szerkesztett bíráló-lapok fognak használni, melyek a helyszínen osztatnak ki.

21. A díjak odaitelésére kizárólag a bíráló-lapok eredményei szolgálnak.

22. A bírálatoknál vezérelvül főképen a csikmegyei gazdasági viszonyok szem előtt tartása szolgál.

23. Távol levő gépgyárosok és raktárosok részére a szállítási közvetítést, valamint a versenyen való képviseltetést Riemer Ede gépraktáros ur Székely-Udvarhelyt vállalta el. Ez azonban egy versenyző jelentkezésére nézve sem kötelező.

24. Minden bejelentés, tudakozás stb. „A csikmegyei gazdasági egyesület”-hez Csik-Szeredába intézendő.

25. A bíráló-bizottság három csoportban működik. Egyik bizottság a versenyző ekéket és az azok által végzett munkát, a másik bizottság a gazdák és gazdasági cselédek szántás-versenyét bírálja, a harmadik bizottság az erőmérővel szükséges kísérletek eredményét jegyzi fel.

26. A bíráló-bizottság Becze Antal egyesületi elnök vezetése alatt működik, oly formán, hogy a csoportok maguknak külön csoport elnököt és előadót választván, megejtik a bírálatokat csoportonként. A csoport-elnökök az előadókkal összegyűjtve a bíráló-lapokat, összegezik az eredményeket s az értékszámok átlagát kikeresve, a megfelelő rovatokba vezetik. Az előmő adatait átveszik a méréseket eszközölő bizottságtól, s szintén bejegyzik. Midőn ez a csoportokra nézve megtörtént, a csoport-elnökök és előadók az egyesületi elnök vezetése alatt összejönnek s a végeredményeket állítják össze, azok alapján a díjakat oda ítélik. Az eredmény az elnök által kihirdetettvén, a díjak kiadatnak.

A bíráló-bizottság tagjai:

I. Ekeversenyt bíráló bizottság:

Mikó Bálint, Csik-Zsögöd.
Fodor Ignác, Csik-Somlyó.
Bara János, Csik-Szentmárton.
Mikó Árpád, Gyó-Szentmihály.
Avéd István, Gyó-Tekerőpatak.
Deák Ignác, Csik-Szereda.
László Ferencz, Csik-Szentdomokos.
Czikó Sándor, Csik-Szereda.
Székely Endre, Csik-Szentimre.
László Domokos, Csik-Szereda.
Fodor Dávid, Csik-Szentmárton.
Orell Máté, Gyó-Szentmihály.
Mihály Ferencz, Csik-Szépmező.
Köncz István, Csik-Tusná.
Bors Benedek, Csik-Szentkirály.
Márton Ferencz, Csik-Sztmárton.
VajnaT amás, Csik-Szereda.
Miklósi József, Csik-Szereda.
Ferenczi Károly, Gyó-Sztmihály.
János János, Gyó-Ujfal.
Csörgő Gyula, Gyó-Ujfal.
Gencsi Alajos, Gyó-Sztmihály.
Csedő János, Csik-Taplocza.
Albert Bénéam, Csik-Sztkirály.
Bíró János, Gyó-Sztmihály.

II. Szántás-versenyt bíráló bizottság:

Madár Imre, Csik-Somlyó.
Endes József, Cs.-Sztimon.
Becze János, Cs.-Sztmárton.
Eltes Elek, Cs.-Szerda.
Sándor Gergely, Cs.-Sztimre.
Kovács Gergely, Cs.-Verebes.
Székely András, Cs.-Dánfalva.
Gál Endre, Cs.-Szereda.
Imets F. Jákó, Cs.-Somlyó.
Császár József, Gyó-Szárhegy.
Nagy Imre, Gyó-Szárhegy.
Madár Mihály, Csik-Szereda.
Orbán János, Cs.-Szereda.
László Samu, Cs.-Madéfalva.
Bardocz István, Cs.-Kozmás.
Minier Gábor, Cs.-Szentmihály.
Gergely Károly, Cs.-Sztimon.
Imecs Dénes, Cs.-Tusná.
Boga Bálint, Gyó-Alfalu.
Booskor Károly, Káson-Altiz.
András Lajos, Káson-Feltiz.
Balási Lajos, Káson-Impér.
Rozsdás Antal, Gyó-Alfalu.
Dr. Molnár József, Cs.-Szereda.
Eröss Elek, Cs.-Szereda.
Szöcs Márton, Cs.-Szereda.

III. Erőmérőhöz.

Berde Ferencz, Gyó-Alfalu.
Kövé György, Cs.-Szereda.
Madár Mihály, Cs.-Szereda.

Deák Ignác, Cs.-Szereda.
Nagy Lajos, Csik-Zsögöd.
Lakatos Mihály, Cs.-Szereda.

A bíráló-bizottság tagjait tisztelettel felkérjük, hogy október hó 25-én reggel 8 órakor Csik-Szeredában az egyesületi irodában a teendőik előleges megbeszélése végett megjelenni sziveskedjenek.

Kelt a csikmegyei gazdasági egyesület igazgató-választmányának, 1886. évszeptember 8-án tartott üléséből.

Madár Imre,
e. alelnök.

Nagy Imre,
e. titkár.

Piaci árak.

Kézdi-Vásárhelyt, szeptember 16-án.

Buza (tiszt)	hektóliterenkint 5 frt 50 kr.
„ (elegy)	„ — frt — kr.
Rozs (tiszt)	„ 3 frt 10 kr.
„ (elegy)	„ — frt — kr.
Arpa (tiszt)	„ 2 frt 40 kr.
„ (elegy)	„ — frt — kr.
Zab	„ 1 frt 50 kr.
Törökbuza	„ 4 frt 60 kr.
Kása (köles)	„ 7 frt — kr.
„ (árpa)	„ 24 frt — kr.
Borsó	„ 6 frt — kr.
Lencse	„ 8 frt — kr.
Fuszulyka	„ 5 frt — kr.
Pityóka (legszebb)	„ 1 frt 20 kr.
Marhahús	kilogr.-kint — frt 28 kr.
Disznóhús	„ — frt 36 kr.
Juh-hús	„ — frt 20 kr.
Szalonna	„ — frt 60 kr.
Faggyu (nyers)	„ — frt 18 kr.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru és értékpiacon, szeptember 17-én.

Magyar aranyjárdék 6%	—
Magyar aranyjárdék 4%	107.30
Magy. papírbárdék 5%	94.80
Magyar vasúti köles	152.25
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	100.25
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	—
M. keleti vasúti államköt. III. „	—
Magyar földterhermentesítési kötvény	104.75
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	104.75
Temes-bánati földterher. kötvény	104.75
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	104.50
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	105.—
Horvát-szlavon földterherment. kötv.	104.50
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	99.75
Magyar nyereség-sorsjegy köles	120.50
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	127.—
Osztrák járdék papírban	84.65
Osztrák járdék ezüstben	85.50
Osztrák járdék aranyban	118.70
1860. államsorsjegyek	140.—
Osztrák-magyar bankrészvény	863.—
Magyar hitelbank-részvény	288.—
Osztrák hitelintézet-részvény	278.60
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.94
20 frankos arany	9.98
Német birodalmi márka	61.75
London (2 havi váltókért)	126.—
20 márka arany	12.33

Felélős szerkesztők:

Ily. Dobay János. Sprenz György.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Figyelmeztetésül.

Kézdi-Szt-Léleken az 1885-ik évben elhalálozott Balog József egyedüli törvényes örököse Balog Eszter nevében és megbízásából tisztelettel hívom fel mindazon adósokat, kik néhai Balog Józsefnek, vagyis jelenben nevezett örökösének tartoznak, hogy ha esetleg k-szentléleki Balog István, akár nője Balog Istváné által bármikor, bárhol és bármely czélzattól beperesítettnek említett tartozásokért, — ne hogy ugyanazon összeget holmi félrevezetés folytán kétszer fizessék meg — a lehető költségkímélés és esetleges kellemetlenségek kiküldése tekintetéből, sziveskedjenek irodámban, mint Balog Eszter meghatalmazottjánál, jelentkezni.

Kézdi-Vásárhelyt, 1886. aug. 12-én.

3—3 Ügyvéd Csiki József.

Nyom. Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.

Magyarország legolcsóbb és legdiszesebb szépirodalmi képes hetilapja.

A „Képes Családi Lapok“

1886. október elsején a kilencedik évfolyamba lép.

Lapunk életideje a legkézzelfoghatóbb bizonyíték arra nézve, hogy a hazai családoknál befogadott kedvelt barátta lett s a legnemesebb örömmel mondhatni, hogy a „Képes Családi Lapok“ térfoglalásával sok kétesbecsű, selejtes tartalmu, különösen külföldi olvasmányokat szorítottak le a családok asztalairól, melyek részint hiu ígéretekkel, részint nagy hanggal folyton kísértének megvesztegetni a hazai közönség jóhiszeműségét.

Lapunk tartalmára nézve a kiadó és a szerkesztőség versenyezni fognak a buzgalomban, hogy továbbra is fokozott mérvben kiérdemeljék a közönség elismerő támogatását.

Közlöni fog jeles eredeti és fordított költeményeket, beszélyeket, rajzokat, népmeséi, szépirodalmi, egészségügyi ciklikéket; a rohanó idővel tartand minden irányban. Heti tárczák, adomák, apróságok, hírek, talányok stb. stb. fogják élénkíteni a lap tartalmát és azon leszünk, hogy a szövegbe nyomott képei a legjelesebb külföldi lapokban közlöttekkel kiállják a versenyt.

„A „Képes Családi Lapok“ előfizetési ára:

Egész évre 6 forint. Félévre 3 forint. Negyedévre 1 forint 50 kr.

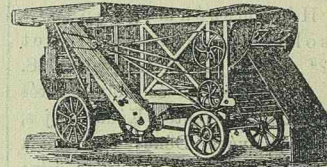
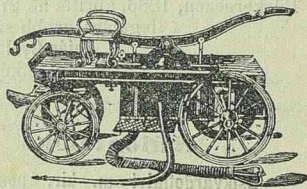
Előfizetéseket elfogad minden hazai könyvkereskedés.

Mutatványszámokat küld ingyen és bérmentesen

a „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatala Budapestben,

IV. kerület, papnövelde-utca 8. sz. a.

Állandó GAZDASÁGI GÉPRÁKTÁR Sz.-Udvarhelyt.

Riemer Ede

(ezelőtt WASS és RIEMER)

Székely-Udvarhelyt

ajánlja a nagyérdemű közönségnek saját raktárán levő gazdasági gépeit, u. m.:

KEZI CSÉPLŐK, fekvő és oszlopjárgányu tisztító szerkezettel és a nélküli cséplőkészleteit 12 és 4 ló befogására;
konkolyválasztók buza, rozs, árpa és zab tisztítására, rosták (Baker-rendszer) a legújabb szerkezetű felső és alsó rázó művel, szecskavágók, répvágók, vetőgépek, lánczboronák, rézsutboronák, rétgyaluk stb.

1 kézi téglavető gép, a melylyel naponta 3 ember kevés gyakorlat után 2—3000 téglát csinál.

Községeknek:

soproni Seltenhofer Frigyes és fia uraktól Csik-, Udvarhely- és Háromszékmegyébe több mint 30 községnek a legnagyobb megelégedésére szállított kitűnő munkaképességű, szilárd szerkezetű és olcsó tűzfeeskendők és tűzoltó szerelvényeket.

Egyház-

több mint 15 községben vaskoronájú harango-orgona szer nt teljes

megyéknek:

felállított uj, forgatható, kat, minden hangért az felelősséget vállalván.

Több hazai gép- és a legjobb hírnévnek örvendő soproni fecskendő- és harang-gyárossal kötött előnyös szerződéseimnél fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy az általam ajánlott gépek bármelyikét az itteni raktáron vagy bármely vasúti állomáson bérmentve, fuvar nélkül, budapesti árak szerint adhatom át 2—3 évi részletfizetésre.

Midőn e rendkívüli előnyt a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlom, kérem szives megbízásait és maradtam

kiváló tisztelettel

RIEMER EDE.

Budapesti árak itt helyitt vagy bármely vasúti állomáson bérmentve.